

Mateřská škola Olomouc, Táboritů 36

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

pro předškolní vzdělávání

„Náš svět plný překvapení“

„Všechno, co opravdu potřebuji znát, jsem se naučil v mateřské škole“

(Fulghum Robert)

Školní vzdělávací program (dále ŠVP) byl aktualizován v souladu s požadavky na předškolní vzdělávání vyplývající z Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání MŠMT ČR č.j. MSMT-38628/2016-1 ze dne 18.ledna 2017 a zákona č.561/2004 Sb.. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon).

Aktualizace byla projednána na pedagogické poradě dne 20. 6. 2020

Obsah

1. Identifikační údaje	3
2. Obecná charakteristika mateřské školy.....	4
3. Podmínky vzdělávání	
3.1. Věcné podmínky.....	4
3.2. Životospráva	5
3.3. Psychosociální podmínky	5
3.4. Organizace.....	6
3.5. Řízení mateřské školy	8
3.6. Personální a pedagogické zajištění.....	8
3.7. Spoluúčast rodičů	9
4. Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami.....	9
5. Organizace vzdělávání	
5.1. Vnitřní uspořádání školy.....	10
5.2. Nadstandardní aktivity.....	10
6. Charakteristika vzdělávacího programu	10
7. Vzdělávací obsah	
7.1. Podzim	11
7.2. Zima	15
7.3. Jaro	19
7.4. Léto	23
8. Způsob realizace vzdělávacího obsahu.....	26
9. Adaptační program	26
10. Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadabých	27
11. Povinné předškolní vzdělávání.....	28

1. Identifikační údaje

Název organizace:	Základní škola a Mateřská škola Olomouc, Řezníčkova 1, příspěvková organizace
Zřizovatel školy:	Statutární město Olomouc
Ředitel školy:	Mgr. Miloslav Palát
Odloučené pracoviště:	Mateřská škola Táboritů 36, 779 00 Olomouc
Vedoucí učitelka MŠ:	Bc.Sylva Hirnerová
Telefon:	585 313 698, 739 622 724
Email:	mstaboritu@zs-reznickova.cz
Web:	www.zs-reznickova.cz
Provoz školy:	6,15 – 16,15 hodin
Kapacita mateřské školy:	36 dětí

2. Obecná charakteristika mateřské školy

Budova mateřské školy se nachází ve starší zástavbě v klidné části Olomouc – Bělidla. Byla zřízena v roce 1907 jako jedna ze čtyř mateřských škol v Olomouci. Od 1. 1. 2003 je součástí ZŠ Řezníčkova 1, Olomouc.

Budova školy je dvoupodlažní. V 1. podlaží se nachází šatna pro obě třídy, 1. třída, sociální zařízení, jídelna, přípravná jídelna, ve 2. podlaží se nachází 2. třída, místnost na spaní, která zároveň slouží jako herna 2. třídy, sociální zařízení pro děti, sociální zařízení pro dospělé, sklad, kancelář. Škola využívá i sklepní a půdní prostory.

V roce 2011 proběhly opravy budovy mateřské školy, byla opravena střecha, štíty a fasáda.

Mateřská škola (dále také „MŠ“) má celodenní provoz s kapacitou 36 dětí.

Přílehlá zahrada má prostornou zahradu s velkým pískovištěm, hracími prvky a dvěma altány na hračky. Travnaté plochy zahrady jsou neustále udržovány a vybavení herními prvky je soustavně vylepšováno a obnovováno.

3. Podmínky vzdělávání

3.1. Věcné podmínky

Mateřská škola má spíše menší prostory, ale uspořádáním vyhovuje skupinovým a individuálním činnostem dětí. Ve všech místnostech jsou plastová okna opatřena žaluziemi, které umožňují regulovat intenzitu slunečního záření.

Obě třídy jsou vybaveny novým dětským nábytkem, který odpovídá počtu dětí ve třídě, je zdravotně nezávadný a bezpečný, odpovídá věku dětí a jejich antropometrickým požadavkům.

Třídy jsou vybaveny dostatečným množstvím hraček a didaktických pomůcek, většina je umístěna tak, aby si děti mohly samostatně vybírat. V 2. třídě je instalována interaktivní tabule. V obou třídách je přístup k internetu.

V mateřské škole je instalován zabezpečovací vstupní systém a kamerový systém pro přehled o vstupujících do budovy.

Třída v 1. Podlaží je přizpůsobena potřebám výchovně vzdělávacího procesu dětí od 2 let, prostředí a vybavení třídy nábytkem odpovídá antropometrickým požadavkům a je postupně doplňována hračkami a didaktickými pomůckami pro děti od 2 let. V plánu je dovybavení nášlapným košem a nočníky.

Prostorná školní zahrada je vybavena velkým pískovištěm, dvěma altány, houpadly, houpačkou, průlezkami stolky, židličkami a lavičkou. Hračky jsou uloženy v jednom altánu a ve sklepním prostoru mateřské školy.

3.2. Živospráva

Živospráva dětí je plně vyhovující, dětem je poskytována plnohodnotná a vyvážená strava dle příslušných předpisů. Je zachována vhodná skladba jídelníčku, dodržována zdravá technologie přípravy pokrmů a nápojů. Děti mají celý den ve třídě k dispozici dostatečné množství tekutin. Mezi jednotlivými pokrmy jsou dodržovány vhodné intervaly. Děti nikdy nenutíme do jídla, po dohodě s jejich zákonnými zástupci (dále „rodiči“) se snažíme, aby se děti naučily zdravému stravování.

Je zajištěn pravidelný denní rytmus a řád, který je však současně natolik flexibilní, aby umožňoval v průběhu dne přizpůsobit činnosti potřebám a aktuální situaci, aby bylo možné reagovat na neplánované události v životě MŠ.

Děti jsou každodenně a dostatečně dlouho venku, program činností je přizpůsobován okamžité kvalitě ovzduší a počasí.

Děti mají dostatek volného pohybu na školní zahradě i v interiéru budovy MŠ.

V denním programu je respektována individuální potřeba aktivity, spánku a odpočinku dětí, dětem s nižší potřebou spánku jsou nabízeny jiné klidné aktivity.

3.3. Psychosociální podmínky

Všichni zaměstnanci MŠ vytváří dětem takové prostředí, aby se cítily příjemně, spokojeně, jistě a bezpečně. Nově příchozí děti mají možnost se postupně adaptovat na nové prostředí.

Pedagogické pracovnice respektují potřeby dětí, napomáhají jejich uspokojování. Nenásilně a citlivě navozují situace klidu, pohody a relaxace. Děti nejsou neurotizovány spěchem a chvatem. Děti mají rovnocenné postavení, žádné z nich není zvýhodňováno. Volnost a osobní svoboda dětí je vyvážená. Děti se učí pravidlům soužití, dostává se jim jasných a srozumitelných pokynů. Děti jsou seznamovány s jasnými pravidly soužití ve skupině tak, aby se ve třídách vytvořil kolektiv dobrých kamarádů.

Pedagogický styl, jakým jsou děti vedeny je podporující, sympatizující, projevuje se empatickou a naslouchající komunikací pedagoga s dětmi. Je uplatňován pedagogický styl nabídkou, který počítá se spoluúčastí dětí. S dítětem není manipulováno, zbytečně organizováno, je potlačována nezdravá soutěživost

Vzdělávací nabídka odpovídá mentalitě předškolního dítěte a potřebám jeho života. Pedagog se vyhýbá negativním slovním komentářům, dostatečně chválí, oceňuje a vyhodnocuje konkrétní projevy a výkony dítěte. Svoji práci si dítě hodnotí samo, nebo děti mezi sebou.

Ve vztazích mezi dospělými i mezi dětmi se projevuje vzájemná důvěra a tolerance, kamarádství, ale i zdvořilost a vzájemná podpora. Dospělí se chovají spolehlivě a důvěryhodně.

3.4. Organizace vzdělávání

Denní řád je dostatečně pružný, umožňuje reagovat na individuální možnosti dětí, na jejich aktuální potřeby. Do denního programu jsou pravidelně zařazovány řízené zdravotně preventivní pohybové aktivity. Pedagogové se plně věnují dětem a jejich vzdělávání, aby nacházely potřebné zázemí.

Při vstupu dítěte do mateřské školy je uplatňován individuální přístup učitelky, aby se dítě co nejdříve adaptovalo.

Děti mají dostatek prostoru pro spontánní hru, aby ji mohly dokončit, nebo se k ní později mohlo vrátit. Všechny aktivity jsou organizovány tak, aby se děti zapojovaly do organizace činností a pracovaly svým tempem. Jsou vytvářeny podmínky pro individuální, skupinové i frontální činnosti. Děti mají možnost se realizovat ve velkých i malých skupinách. Plánování činností vychází z potřeb a zájmů dětí, vyhovuje individuálním vzdělávacím potřebám dětí.

Provoz mateřské školy je od 6,15 do 16,15

Režim dne

Časové vymezení povinného předškolního vzdělávání dle zákona 561/2004 Sb. (školský zákon) v platném znění je stanoveno od 8:00 do 12:00

06:30 – 08:30	scházení dětí, ranní hry dle volby dětí individuální práce s dětmi s odkladem povinné školní docházky didakticky zacílené činnosti ve skupinách a individuální
08:30 – 9:00	pohybová chvílka, hudební chvílka
09:00 – 09:15	hygiena, svačina
09:15 – 09:45	ranní kruh, didakticky zacílené činnosti frontální, skupinové a individuální, relaxační chvílky, pohybové hry
09:45 – 11:45	pobyt venku na zahradě MŠ, procházka
11:45 – 12:15	hygiena, oběd
12:15 – 14:00	hygiena, odpočinek, četba pohádky klidové aktivity pro děti se sníženou potřebou spánku
14:00 – 14:30	hygiena, svačina
14:30 – 16:15	vzdělávací činnost, volné hry, individuální práce s dětmi, rozcházení

Termíny jsou orientační, učitelka vychází z aktuální potřeby dětí, reaguje na individualitu dítěte a přizpůsobuje se naplánovaným akcím v mateřské škole. Režim je flexibilní.

- Učitelky se plně věnují dětem
- Novým dětem je přizpůsoben adaptační program
- Poměr spontánních a řízených činností je vyvážený

Režim dne pro děti od 2 let – 3 let

06:30 – 08:30	scházení dětí, spontánní hry a zájmové aktivity, individuální didakticky cílené činnosti
08:30 – 9:00	pohybová chvilka, hudební chvilka
09:00 – 09:15	hygiena, svačina
09:15 – 09:45	spontánní hry a zájmové aktivity, individuální didakticky cílené činnosti, zdravotně preventivní pohybové aktivity
09:45 – 11:45	pobyt venku
11:45 – 12:15	hygiena, oběd
12:15 – 14:00	hygiena, odpočinek klidové aktivity pro děti se sníženou potřebou spánku
14:00 – 14:30	hygiena, svačina
14:30 – 16:15	vzdělávací činnost, volné hry, individuální práce s dětmi, rozcházení

Termíny jsou orientační, učitelka vychází z aktuální potřeby dětí, reaguje na individualitu dítěte a přizpůsobuje se naplánovaným akcím v mateřské škole. Režim je flexibilní.

- Učitelky se plně věnují dětem.
- Novým dětem je přizpůsoben adaptační program.
- Poměr spontánních a řízených činností je vyvážený.
- Pobyt venku je přizpůsoben dle počasí, v zimě je omezen při nepříznivém počasí (vítr, mlha, znečištěné ovzduší, teploty pod -10 stupňů C).

3.5. Řízení mateřské školy

Povinnosti, pravomoci a úkoly všech pracovníků jsou jasně vymezeny. Je vytvořen funkční informační systém, a to jak uvnitř mateřské školy, tak celého subjektu. Vzhledem k tomu, že jsme malá škola, mají rodiče možnost se informovat, nebo nám sdělovat svá přání na schůzkách a akcích pro rodiče, nebo každý den při předávání a vyzvedávání dítěte. Informace o dění v MŠ jsou rodičům předávány prostřednictvím nástěnek, internetu, e-mailu a rodičovských schůzek. Usilujeme o týmovou práci pedagogického sboru a zároveň vyzýváme ke spolupráci rodiče.

Informace zaměstnancům jsou předávány prostřednictvím porad. Vedoucí učitelka podporuje a motivuje spoluúčast všech členů týmu na rozhodování o zásadních otázkách vzdělávacího programu. Vedoucí učitelka vyhodnocuje práci všech zaměstnanců, podporuje jejich vzájemnou spolupráci. Vypracovává ŠVP ve spolupráci s ostatními členy pedagogického týmu. Plánování je funkční, budeme se opírat o předchozí analýzu a využívat zpětnou vazbu.

Mateřská škola spolupracuje s kmenovou ZŠ Řezníčkova, zřizovatelem, v případě potřeby se školskými poradenskými zařízeními – speciálně pedagogické centrum (dále „SPC“), pedagogicko-psychologická poradna (dále „PPP“), případně jinými odbornými pracovišti, např. logopedická poradna apod.

3.6. Personální a pedagogické zajištění

- Vedoucí učitelka
- 3 plně kvalifikované učitelky
- Školnice + provozní pracovnice
- 1 asistent pedagoga

Všichni pedagogičtí zaměstnanci mají odbornou kvalifikaci.

Pedagogové se vzdělávají průběžně samostudiem metodik a závazných dokumentů pro MŠ. Dle možností se účastní seminářů.

Vzdělávací program je zajištěn a organizován takovým způsobem, aby byla vždy a při všech činnostech zajištěna dětem optimální pedagogická péče.

Pedagogové jednají, chovají se a pracují profesionálním způsobem v souladu se společenskými pravidly a pedagogickými a metodickými zásadami výchovy a vzdělávání předškolních dětí.

3.7. Spoluúčast rodičů

Ve vztazích mezi pedagogy a rodiči panuje oboustranná důvěra a ochota spolupracovat. Práva a povinnosti zákonných zástupců je dána Školním řádem mateřské školy.

Pedagogové sledují konkrétní potřeby dětí, snaží se jim porozumět, mají snahu vyhovět konkrétním potřebám jednotlivých dětí a rodin. Učitelky pravidelně informují rodiče o prospívání jejich dítěte i o individuálních pokrocích v rozvoji i učení. Domlouvají se s rodiči o společném postupu při jeho výchově a vzdělávání. Pedagogové chrání soukromí rodiny a zachovávají diskretnost v jejich svěřených vnitřních záležitostech. Jednají s vědomím, že pracují s důvěrnými informacemi a nezasahují do života a soukromí rodiny. Jednají s nimi ohleduplně, taktně.

Rodiče jsou pravidelně informováni o všem, co se v MŠ děje. Mají možnost se podílet na dění MŠ, účastnit se různých programů. MŠ podporuje spolumedvědomí rodičů na jejím životě, rodinnou výchovu a pomáhá rodičům v péči o jejich dítě. Nabízí poradenský servis a nejrůznější aktivity v otázkách výchovy.

4. Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí mimořádně nadaných

ŠVP vychází z respektování individuálních potřeb a možností dítěte. Je základním východiskem pro přípravu vzdělávacích programů pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami (dále „SVP“). Snahou pedagogů je vytvořit optimální podmínky k rozvoji osobnosti každého dítěte k učení i ke komunikaci s ostatními a pomoci mu, aby dosáhlo co největší samostatnosti. Jsou splněny podmínky, které vyplývají z přirozených vývojových potřeb dětí předškolního věku a zároveň ty, které jsou dány jejich specifickými potřebami. Pedagogové zajišťují podmínky s ohledem na vývojová a osobnostní specifika těchto dětí a jsou vzdělávány v oblasti speciální pedagogiky se zaměřením na vzdělávání dětí

- s tělesným postižením
- se zrakovým postižením
- se sluchovým postižením
- s mentální retardací
- s poruchami pozornosti a vnímání (dětí s poruchou učení a chování)
- s poruchami řeči
- s více vadami a autismem

Podmínky pro děti se zdravotním znevýhodněním a zdravotním postižením je přizpůsobeno potřebám, které vyplývají ze zdravotního oslabení dítěte.

Pro vzdělávání dětí se sociálním znevýhodněním a sníženou sociální adaptabilitou jsou v MŠ uplatňovány speciální vzdělávací metody umožňující včasnou diagnostiku a rozvojovou stimulaci dětí.

Ve vzdělávacím programu a jeho podmínkách jsou zohledňovány také děti podle zájmů a mimořádných schopností či mimořádného nadání tak, aby nebyla jednostranná a neomezila pestrost vzdělávací nabídky.

Při vzdělávání dětí se SVP a dětí mimořádně nadaných spolupracuje pedagog s dalšími odborníky, využívá služeb školských poradenských zařízení (SPC, PPP).

5. Organizace vzdělávání

5.1. Vnitřní uspořádání školy

1. třída	věkové složení 2-4 let	16 dětí
2. třída	věkové složení 4-7 let	20 dětí

5.2. Nabídka nadstandardních aktivit

- Flétna - krouzky.cz
- Keramika, VV – krouzky.cz
- Depistáž – Mgr. Renáta Vrbová
- Taneční průprava – Taneční škola Coufalovi
- Cvičení pro lepší učení – Bc. Jana Kostkanová, Bc. Nela Babirádová
- Lyžařský kurz – Rok s pohybem
- Pohybové aktivity – Centrum pohybu p. Fasnerová
- Divadelní představení, koncerty, malování s p. Dostálem, kouzelník v MŠ, karneval, besídka pro rodiče, vánoční jarmark, výlet a další aktivity dle aktuální nabídky

6. Charakteristika vzdělávacího programu

ŠVP naší mateřské školy s názvem „Náš svět plný překvapení“ vychází z podmínek školy, střídání ročních období ve spojení s lidskou činností, zvyky a tradicemi. Respektuje zájem dětí o globální události ve světě a jejich vztah k současné technice, o společenské dění v obci i mimo ni. Je zaměřen na vytváření správného vztahu ke zdravému životnímu stylu, zejména ke zdravému pohybu. Budeme pracovat v integrovaných blocích (dále „IB“), které vyhovují psychologickým i didaktickým specifikům vzdělávání dětí předškolního věku, jsou přirozeně motivující, přehledné a souvisle navazující. Umožňují dětem nabízet různorodé činnosti a příležitosti, které jsou dítěti blízké a srozumitelné a vycházejí z přirozených vzdělávacích potřeb dítěte. Společná témata nejsou časově limitována. Základní nabídka konkrétních činností je orientační.

Vzdělávání je uskutečňováno ve všech činnostech a situacích, které se v průběhu dne vyskytnou, vyváženým poměrem spontánních a řízených aktivit. Mají charakter hry, zábavy a zajímavých činností pro děti. Specifickou formu představuje didakticky cílená činnost, ve které pedagog s dítětem naplňuje konkrétní vzdělávací cíle formou záměrného i spontánního učení. Toto učení zakládáme na aktivní účasti dítěte založené na smyslovém vnímání, prožitkovém i interaktivním učení, zpravidla ve skupinkách a individuálně. Omezujeme učení předáváním hotových poznatků a slovní poučení. Všechny činnosti obsahují prvky hry a tvořivosti.

Denní součástí práce pedagoga je tvořivá improvizace, pružné a citlivé reagování na okamžitou situaci.

7. Vzdělávací obsah

7.1. Podzim

Podpora utváření vztahů dítěte k jinému dítěti či dospělému. Posilovat, kultivovat a obohacovat jejich vzájemnou komunikaci a zajišťovat pohodu jejich vztahů. Naučit děti rozeznávat rozdíly mezi MŠ a rodinou, pojmenovávat členy rodiny. Seznamování dětí s prostředím MŠ a jejím okolím.

Moje mateřská škola

Tento tematický celek napomáhá dětem dobře se adaptovat na nové sociální a vzdělávací situace. Podporuje seznámení dětí s novým prostředím, a to s MŠ a osobami s ní spojenými a vytváří pozitivní vztahy. Umožňuje navazování nových společenských kontaktů a podporuje schopnost žít ve společnosti ostatních lidí. Rozvíjí zdravé životní návyky a postoje.

Padá listí zlaté, rudé

Tematický celek přináší dětem elementární povědomí o přírodním prostředí a jeho neustálých proměnách. Podporuje rozvoj a užívání všech smyslů dětí (sluch, zrak, hmat, čich a chuť). Navozuje komunikační situace, kde děti rozvíjí řečové schopnosti a jazykové dovednosti receptivní (vnímání, naslouchání, porozumění). Posilujeme přirozené poznávací city (zvědavost, radost, zájem).

Než napadne první vločka

Toto téma podporuje osvojení si základních poznatků o lidském těle a umožňuje rozlišit, co podporuje zdraví a co mu naopak škodí. Rozvíjí řečové schopnosti a jazykové dovednosti. Umožňuje dětem prožívat a dětským způsobem projevovat co cítí (soucit, radost, náklonnost). Navozuje přirozené situace, které upevňují pravidla společného soužití a vedou k pochopení, že každý má ve společnosti svou roli.

DÍTĚ A JEHO TĚLO	
Dílčí vzdělávací cíle	Očekávané výstupy
Vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu	<ul style="list-style-type: none"> - Zvládnout sebeobsluhu, uplatnit kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starají se o osobní hygienu, přijímají stravu a tekutiny, umí stolovat, postarají se o sebe a své osobní věci, oblékají se, svlékají, obouvají apod.) - Zvládnout jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarají se o hračky, pomůcky, uklidí po sobě, udržují pořádek, zvládnou jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.)
Osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě	<ul style="list-style-type: none"> - Pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji (o narození, růstu těla a jeho proměnách) mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy - Zvládnout rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí (budou se chovat tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých)
Rozvoj a užívání všech smyslů	<ul style="list-style-type: none"> - Vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem)

Vzdělávací nabídka

- Lokomoční pohybové činnosti
- Manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty a pomůckami
- Smyslové a psychomotorické hry
- Jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti hygieny, stolování
- Činnosti zaměřené k poznávání lidského těla
- Vytváření zdravých životních návyků

DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA	
Jazyk a řeč	
Dílčí vzdělávací cíle	Očekávané výstupy
Rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění)	<ul style="list-style-type: none"> - Zvládnout pojmenovat většinu toho, čím jsou obklopeny - Formulovat otázky a odpovídat - Naučit se zpaměti krátké texty (budou reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnou jednoduchou dramatickou úlohu apod.) - Porozumět slyšenému slovu (zachytí hlavní myšlenku příběhu, budou sledovat děj a zopakují jej ve správných větách) - Zvládnout vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách
Poznávací schopnosti a funkce, představitost a fantazie, myšlenkové operace	
Dílčí vzdělávací cíle	Očekávané výstupy
Rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)	<ul style="list-style-type: none"> - Vyjadřovat svou představitost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim - Zvládnout řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápad“
Posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)	<ul style="list-style-type: none"> - Vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všimnout si (nového, změněného, chybějícího) - Záměrně se soustředit na činnost a zvládnout udržet pozornost - Zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (zvládnou odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, najdou společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)
Sebepojetí, city, vůle	
Dílčí vzdělávací cíle	Očekávané výstupy
Rozvoj pozitivních citů ve vztahu k vlastní osobě	<ul style="list-style-type: none"> - Uvědomovat si svou samostatnost, vyjadřovat vlastní názory a postoje - Snažit se přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch, vyrovnat se s ním
Získání relativní citové samostatnosti	<ul style="list-style-type: none"> - Zvládnout odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory - Zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je
Rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat	<ul style="list-style-type: none"> - Prožívat a dětským způsobem projevoval to, co cítí (soucit, radost, náklonnost) - Snažit ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu)

- Být citliví ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem

Vzdělávací nabídka

- Společné rozhovory, individuální a skupinová konverzace
- Pozorování objektů, předmětů, určování a pojmenování jejich vlastností
- Procvičování orientace v prostoru i v rodině
- Činnosti vyvolávající veselí a pohodu

DÍTĚ A TEN DRUHÝ	
Dílčí vzdělávací cíle	Očekávané výstupy
Seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému	<ul style="list-style-type: none"> - Zvládnout dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti - Dodržovat herní pravidla - Spolupracovat s ostatními
Vytváření prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině)	<ul style="list-style-type: none"> - Zvládnout navazovat kontakty s dospělým, kterému jsou svěřeny do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho - Zvládnout respektovat potřeby jiného dítěte, rozdělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky - Zvládnout si rozdělit úkol s jiným dítětem - Uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj, respektovat jiné), vytvořit kompromis či řešit konflikt

Vzdělávací nabídka

- Běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem i s dospělým
- Hry, přirozené i modelové situace, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého
- Kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinkách

DÍTĚ A SPOLEČNOST	
Dílčí vzdělávací cíle	Očekávané výstupy
Rozvoj schopnosti žít ve společnosti ostatních lidí, přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané	<ul style="list-style-type: none"> - Zvládnout se adaptovat na život ve škole, aktivně zvládnout požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody - Zvládnout zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin....)
Poznávání pravidel společného soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí	<ul style="list-style-type: none"> - Uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn) - Pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat - Porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých

Vzdělávací nabídka

- Spoluvytváření přiměřeného množství jasných a smysluplných pravidel soužití ve třídě
- Aktivity vhodné pro přirozenou adaptaci dítěte v prostředí mateřské školy

DÍTĚ A SVĚT	
Dílčí vzdělávací cíle	Očekávané výstupy
Seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije a vytvářet pozitivní vztahy k němu	<ul style="list-style-type: none"> - Zvládnout se bezpečně orientovat ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově MŠ, v blízkém okolí) - Pomáhat pečovat o prostředí, ve kterém se dítě pohybuje
Vytváření elementárního povědomí o přírodním prostředí a jeho neustálých proměnách	<ul style="list-style-type: none"> - Vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - Vnímat jak svět přírody, tak i svět lidí (elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, v různých zemích) - Aktivně si všímat změn a dění v nejbližším okolí
Pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit	<ul style="list-style-type: none"> - Zvládnout pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (budou dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny) - Spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory - Rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat - Všímat si nepořádků a škod, upozornit na ně a společnými silami je napravit

Vzdělávací nabídka

- Přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm
- Praktické užívání technických přístrojů, hraček a dalších předmětů a pomůcek, se kterými se dítě běžně setkává

7.2. Zima

Vytvořit u dětí elementární povědomí o změnách přírody v zimním období. Aktivně i pasivně s dětmi prožívat zimní sporty a radovánky. Naučit děti láskyplně se starat, pečovat a chránit volně žijící zvířata a ptáky. Přirozenou cestou vést děti k citlivému vnímání a prožívání adventního času a Mikuláše. Vytvořit u dětí povědomí o významu vánočních svátků pro rodinu a zároveň rozvíjet hudebně estetické cítění, výtvarné a dramatické schopnosti.

Těšíme se na Vánoce

Tento tematický celek napomáhá dětem dobře se adaptovat na nové sociální a vzdělávací situace. Podporuje seznámení dětí s novým prostředím, a to s MŠ a osobami s ní spojenými a vytváří pozitivní vztahy. Umožňuje navazování nových společenských kontaktů a podporuje schopnost žít ve společnosti ostatních lidí. Rozvíjí zdravé životní návyky a postoje.

Krásy zimy

V tomto tematickém celku u dětí prohlubujeme povědomí o přírodních změnách, jež jsou pravidelné a přirozené. Umožňuje nám aktivně i pasivně prožívat zimní sporty a radovánky, které prospívají k rozvoji a osvojení si nových pohybových dovedností. Téma přispívá k utváření zdravého životního stylu, podporuje elementární povědomí v časoprostorové orientaci, navozuje situace rozvíjející prosociální postoje.

Objevujeme svět kolem nás

Toto téma se zaměřuje na hlubší využití smyslového vnímání. Učí děti správně vyslovovat a smysluplně vyjadřovat své myšlenky a pocity. Rozvíjí orientaci v prostoru a rovině. Učí děti elementární časové a prostorové pojmy. Podporuje děti k navazování nových přátelství s vrstevníky a rozvíjí citové soužití. Upevňuje a rozvíjí pravidla chování.

DÍTĚ A JEHO TĚLO	
Dílčí vzdělávací cíle	Očekávané výstupy
Uvědomění si vlastního těla	<ul style="list-style-type: none"> - Zvládnou zachovávat správné držení těla - Zvládnou koordinovat lokomoci a další poloh a pohyby těla, sladí pohyb s rytmem a hudbou - Budou ovládat koordinaci ruky a oka, zvládnou jemnou motoriku (zacházení s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházení s grafickým a výtvarným materiálem – tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházení s jednoduchými hudebními nástroji) - Vědomě zvládnou napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobí jej podle pokynu - Mají povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy
Rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka), ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí.	<ul style="list-style-type: none"> - Zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (budou zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku) - Budou ovládat dechové svalstvo, sladí pohyb se zpěvem
Rozvoj a užívání všech smyslů	<ul style="list-style-type: none"> - Budou vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozliší zvuky a tóny, zrakově rozliší tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozliší vůně, chutě, budou vnímat hmatem)

Vzdělávací nabídka

- Lokomoční a pohybové činnosti (chůze, běh, skoky, lezení)
- Manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, náčiním, materiálem
- Činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují a jejich praktickým používáním
- Nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla na místě)
- Turistika, sezónní činnosti, míčové hry a podobně
- Činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí a vytváření zdravých životních návyků

DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA Jazyk a řeč	
Dílčí vzdělávací cíle	Očekávané výstupy
Rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností (vnímání, naslouchání, porozumění)	<ul style="list-style-type: none"> - Budou správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči - Zvládnout sledovat a vyprávět příběh, či pohádku - Naučí se z paměti krátké texty (zvládnou reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnou jednoduchou dramatickou úlohu) - Zvládnou porozumět slyšenému (zachytí hlavní myšlenku příběhu, zvládnou sledovat děj a zopakují jej ve správných větách) - Budou vyjadřovat smysluplně své myšlenky, pocity a to ve vhodně zformulovaných větách
Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace	
Dílčí vzdělávací cíle	Očekávané výstupy
Rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně – logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie	<ul style="list-style-type: none"> - Budou chápat základní prostorové pojmy (nahore, dole, na, vpravo, vlevo, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi), zvládnou základní elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), budou se orientovat v prostoru i v rovině - Poznají a pojmenují většinu toho, čím jsou obklopeny a zvládnou jednoduše popsat vlastnosti daného předmětu - Naučí se nazpaměť krátké texty, úmyslně si je zapamatují a popřípadě vybaví
Rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)	<ul style="list-style-type: none"> - Zvládnou vyjádřit svou představivost, fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních hrách, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických činnostech) a popsat jejich citovou skutečnost

Sebepojetí, city, vůle	
Dílčí vzdělávací cíle	Očekávané výstupy
Rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit	<ul style="list-style-type: none"> - Uvědomují si příjemné i nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání) a zvládnou je vyjádřit pomocí hudebních, výtvarných a dramatických činností - Těší se z hezkých a příjemných zážitků a prožívají je
Rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat	<ul style="list-style-type: none"> - Budou prožívat a dětským způsobem projevovat to, co cítí (lásku, lítost, radost, náklonnost) - Budou se snažit ovládat své afektivní chování (zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu) - Budou své city tvořivou formou projevovat - Dokáží být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě a k věcem, které je obklopují - Navazují nové kontakty s vrstevníky - Rozvíjí citové souznění

Vzdělávací nabídka

- Poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů, sledování filmových a divadelních představení
- Vyprávění toho, co dítě slyšelo nebo co shlédlo
- Hry a činnosti zaměřené k poznávání a rozlišování zvuků, užívání gest
- Činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů a vztahů souvisejících s denním řádem
- Činnosti zaměřené k seznamování se s elementárními číselnými a matematickými pojmy a jejich symbolikou (číselná řada, geometrické tvary) a k jejich smysluplné praktické aplikaci
- Sledování pohádek a příběhu obohacujících citový vývoj dítěte

DÍTĚ A TEN DRUHÝ	
Dílčí vzdělávací cíle	Očekávané výstupy
Vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti) Upevnění a rozvoj pravidel chování, jako podstatného základu pro celý život	<ul style="list-style-type: none"> - Budou respektovat potřeby jiného dítěte, rozdělí se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělí se o úkol s jiným dítětem - Budou vnímat, co si druhý přeje, co potřebuje, budou se snažit vycházet mu vstříc (budou se chovat citlivě a ohleduplně k slabšímu dítěti, zvládnou nabídnout mu pomoc) - Budou dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování - Budou spolupracovat s ostatními kamarády a snažit se prosadit, ale popřípadě i ustoupit - Rozvíjí toleranci, přizpůsobení a respekt - Zvládnou si uvědomit svá práva ve vztahu k druhému dítěti a zvládnou přiznávat stejná práva i druhému

Vzdělávací nabídka

- Sociální a interaktivní hry, hraní rolí, dramatické činnosti, hudební a hudebně-pohybové hry, výtvarné hry
- Aktivity podporující sblížení dětí a podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi

DÍTĚ A SPOLEČNOST	
Dílčí vzdělávací cíle	Očekávané výstupy
Rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny	<ul style="list-style-type: none"> - Zvládnou se chovat a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé - Začlenění se do třídy a zařadí se mezi své vrstevníky, budou respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti - Budou se vyjadřovat prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, budou zvládat základní hudební dovednosti (zaspívají píseň, zvládnou zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, dovedou sledovat a rozlišovat rytmus)
Rozvoj pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí	<ul style="list-style-type: none"> - Dovedou pochopit, že každý má ve společnosti lidí (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat - Zvládnou si uvědomit, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých - Zvládnou odmítnout společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), dokáží se před ním chránit a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají) - Utvoří si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti)
Seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije	<ul style="list-style-type: none"> - Budou vnímat umělecké a kulturní podněty, dovedou pozorně poslouchat a sledovat se zájmem literární, dramatické, či hudební představení a dovedou zhodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo) - Seznámí se s lidovou slovesností, kulturními tradicemi, zvyky, literaturou, hudbou

Vzdělávací nabídka

- Přípravy a realizace společných zábav a slavností
- Aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku (zdvořilost, ohleduplnost) a mravní hodnoty (dobro, zlo, spravedlnost, upřímnost, pravda)

DÍTĚ A SVĚT	
Dílčí vzdělávací cíle	Očekávané výstupy
Rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách	<ul style="list-style-type: none"> - Budou mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka - Uvědomí si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí - Zvládnou pomáhat pečovat o prostředí, ve kterém se dítě pohybuje
Vytváření elementárního povědomí o přírodním prostředí a jeho neustálých proměnách	<ul style="list-style-type: none"> - Porozumí, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat) - Přizpůsobí se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole - Budou si všimnout změn a dění v nejbližším okolí
Vytvoření elementárního povědomí o kulturním prostředí, ve kterém žijeme a seznámení s kulturou jiných zemí	<ul style="list-style-type: none"> - Osvojí si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi - Seznámí se s poznatky o zemi, ve které vyrůstají, o její kultuře a tradicích

Vzdělávací nabídka

- Sledování rozmanitosti a změn v přírodě (příroda živá, neživá, přírodní jevy a děje, rostliny, živočichové, podnebí, počasí, ovzduší, roční období)
- Praktické činnosti, na jejichž základě se dítě seznamuje s různými přírodními i umělými látkami a materiály ve svém okolí a jejichž prostřednictvím získává zkušenosti s jejich vlastnostmi

7.3. Jaro

Utvořit u dětí elementární povědomí o probouzející se přírodě a o změnách počasí v jarním období, o vlivu člověka na životní prostředí a o planetě Zemi, jako domova nás všech. Rozvíjet u dětí poznání květin, stromů, probouzejících se zvířat ze zimního spánku, domácích zvířat a jejich mláďat. V rámci výletu přiblížit dětem druhy dopravy a dopravních prostředků, značek atd. Vést děti k oslavě a pečlivé přípravě na oslavu jarních svátků – Velikonoce, svátek maminek.

Jaro ťuká

Tento tematický celek rozvíjí psychickou a fyzickou zdatnost dětí. Rozvíjí komunikaci a kultivovaný projev. Utváří pozitivní vztah k intelektuálním činnostem a k učení. Rozvíjí schopnost dětí citové vztahy vytvářet, rozvíjet a city plně prožívat a to ve vztahu ke svému okolí. Vede děti k pochopení, že všichni lidé mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný. Podporuje vlastní vědomí dítěte, že i on může pomoci ochraňovat, rozvíjet a pečovat o přírodu.

Náš domov

Toto téma vede děti ke zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky. Rozvíjí dovednosti jazykové produkce, kde se děti učí nová slova, vytvořit jednoduchý rým či vymyslet jednoduchá homonyma, antonyma či synonyma. Vede děti k uvědomění si, že je zajímavé dozvídat se nové věci, které dále využívají. Rozvíjí elementární poznatky o znakových systémech (abeceda, čísla). Učí děti sebevládat a vyvinout volní úsilí.

Když všechno kvete

Toto téma poskytuje a podporuje rozvoj poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí. Vede děti k osvojení si některých dovedností a poznatků, předcházející čtení a psaní. Rozvíjí a kultivuje mravní estetické vnímání, citění a prožívání. Vytváří povědomí o mezilidských morálních hodnotách. Rozvíjí schopnost přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků a s úctou.

DÍTĚ A JEHO TĚLO	
Dílčí vzdělávací cíle	Očekávané výstupy
Rozvoj fyzické a psychické zdatnosti	<ul style="list-style-type: none"> - Budou schopny zdokonalovat své pohybové dovednosti s výhledem fyzické zdatnosti - Dovedou rozvíjet a zdokonalovat jemnou a hrubou motoriku, její vytrvalost a schopnost - Zvládnout větší psychickou zátěž - Dokáží záměrně soustředit svou pozornost
Osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí	<ul style="list-style-type: none"> - Budou mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem) - Budou mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy - Zvládnou rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí - Budou se aktivně podílet na ochraně životního prostředí - Budou znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím
Zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka)	<ul style="list-style-type: none"> - Dovedou zacházet a správně manipulovat s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami - Budou ovládat koordinaci ruky a oka - Zvládnou lokomoci těla - Sladí pohyb s tempem hudby a dokáží jej dle rytmu rozeznat

Vzdělávací nabídka

- Zdravotně zaměřené činnosti (vyrovnávací, protahovací, uvolňovací).
- Smyslové a psychomotorické hry.
- Hudební a hudebně-pohybové činnosti.
- Činnosti zaměřené na poznávání lidského těla.
- Lokomoční pohybové činnosti.
- Činnosti relaxační a odpočinkové, zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí.
- Manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty.
- Jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti osobní hygieny, stolování, oblékání, úklidu.

DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA Jazyk a řeč	
Dílčí vzdělávací cíle	Očekávané výstupy
Rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu	<ul style="list-style-type: none"> - Dovedou vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se) - Zvládnou se domluvit slovy i gesty - Jsou schopny improvizovat - Dokáží formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat
Rozvoj jazykových produktivních dovedností (výslovnosti, vytváření pojmu, mluvního projevu, vyjadřování)	<ul style="list-style-type: none"> - Zvládnou tvořit jednoduchý rým - Chápou slovní vtip a humor - Poznají a vymyslí jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma - Učí se nová slova a aktivně je používají (ptají se na slova, kterým nerozumí) - Dokáží popsat skutečnosti situace či skutečnost z obrázku
Osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní	<ul style="list-style-type: none"> - Sluchově rozlišují začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech - Sledují očima zleva doprava - Rozlišují některé obrázkové symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí) a porozumí jejich významu i jejich komunikativní funkci
Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace	
Dílčí vzdělávací cíle	Očekávané výstupy
Vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení	<ul style="list-style-type: none"> - Budou se záměrně soustředit na činnost a udrží svou pozornost - Budou přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažují, dovedou vyjádřit - Vnímají, že je zajímavé dozvědět se nové věci, využívají zkušenosti k učení - Zajímají se o aktivity směřující k novým informacím, novému poznání
Osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)	<ul style="list-style-type: none"> - Budou chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívají (porovnávají, uspořádávají a třídí soubory předmětů podle určitého pravidla) - Budou mít elementární povědomí o písmenech abecedy - Budou schopny rozpoznat základní písmena abecedy a čísla (do šesti)

Sebepojetí, city, vůle	
Dílčí vzdělávací cíle	Očekávané výstupy
Rozvoj schopnosti sebeovládání	<ul style="list-style-type: none"> - Ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, zvládnou ovládat své city a přizpůsobí jim své chování - Dokáží vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení - Umí samostatně rozhodovat o svých činnostech
Rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, citění a prožívání	<ul style="list-style-type: none"> - Dokáží prožívat radost ze zvládnuté činnosti a nového poznání - Zvládnou přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a dokáží se s ním vyrovnat - Dokáží ohodnotit své osobní úspěchy a pokroky
Rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat ve vztahu ke svému okolí	<ul style="list-style-type: none"> - Dovedou být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i věcem - Dokáží zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby) - Jsou schopny těšit se z hezkých a příjemných zážitků a přírodních krás

Vzdělávací nabídka

- Artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti.
- Přednes, recitace, dramatizace, zpěv.

DÍTĚ A TEN DRUHÝ	
Dílčí vzdělávací cíle	Očekávané výstupy
Osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem	<ul style="list-style-type: none"> - Dokáží přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství - Dokáží porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad - Zvládnou odmítnout komunikaci, která je jim nepříjemná - Chápu, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí), že osobní, respektive osobnostní odlišnosti jsou přirozené
Rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních	<ul style="list-style-type: none"> - Jsou schopny navazovat smysluplnou komunikaci s druhým dítětem - Dokáží se dorozumět pomocí neverbální komunikace - Zvládnou porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých

Vzdělávací nabídka

- Společenské hry, společné aktivity nejrůznějšího zaměření.
- Hry a činnosti, které vedou k ohleduplnosti k druhým, k ochotě rozdělit se s ním, půjčit hračku, střídat se, pomoci mu, ke schopnosti vyřešit vzájemný spor apod.

DÍTĚ A SPOLEČNOST	
Dílčí vzdělávací cíle	Očekávané výstupy
Vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách	<ul style="list-style-type: none"> - Dokáží se chovat vůči svému okolí zdvořile - Jsou schopny přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem bez předpokladů a s úctou - Umí si vážit práce a úsilí druhých - Dokážou dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě
Vytvoření povědomí o existenci ostatních kultur a národností	<ul style="list-style-type: none"> - Budou mít povědomí o širším společenském, kulturním a národnostním prostředí - Mají povědomí o existenci ostatních kultur - Mají povědomí o existenci lidské rasy (běloši, asiati, černoši)
Seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije	<ul style="list-style-type: none"> - Zachycují skutečnost ze svého okolí a vyjadřují své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých materiálů, přírodnin) - Vnímají umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)

Vzdělávací nabídka

- Různorodé společenské hry a skupinové aktivity (námětové hry, dramatizace) umožňující dětem spolupodílet se na jejich průběhu i výsledcích.
- Aktivity přibližující dítěti svět kultury a umění a umožňující mu poznat rozmanitost kultur.
- Využívání příležitosti seznamující dítě přirozeným způsobem s různými tradicemi a zvyky běžnými v jeho kulturním prostředí.
- Tvůrčí činnosti slovesné, literární, výtvarné či dramatické podněcující tvořivost a nápaditost dítěte.
- Setkávání se s literárním, dramatickým, výtvarným a hudebním uměním mimo MŠ, návštěvy kulturních a uměleckých míst a akcí.

DÍTĚ A SVĚT	
Dílčí vzdělávací cíle	Očekávané výstupy
Osvojení si poznatků a dovedností potřebných k ochraně dítěte před nebezpečnými vlivy	<ul style="list-style-type: none">- Uvědomují si nebezpečí, se kterým se mohou ve svém okolí setkat- Mají povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc)- Všimnout si změn a dění v nejbližším okolí
Poznávání jiných kultur	<ul style="list-style-type: none">- Budou mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte- Osvojí si elementární poznatky o jiných zemích a jejich kulturách
Vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí	<ul style="list-style-type: none">- Dokáží pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory)- Osvojí se elementární poznatky o místě, ve kterém žijí, o zemi a její kultuře

Vzdělávací nabídka

- Přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí.
- Práce s literárními texty, s obrazovým materiálem, využívání encyklopedií.
- Kognitivní činnosti (kladení otázek a hledání odpovědí, diskuse).
- Ekologicky motivované hravé aktivity.
- Pozorování životních podmínek a stavu životního prostředí, poznávání ekosystémů (les, louka, rybník).

7.4. Léto

Podpořit dětskou duševní pohodu, psychickou zdatnost a odolnost vůči vnějším vlivům. Vést děti ke zdravému životnímu stylu a radosti z pohybové aktivity. Podporovat dětskou zvědavost a upevňovat poznatky a dovednosti. Podporujeme zájem o psanou podobu jazyka a upevňujeme u dětí znakové systémy. Vytváříme a upevňujeme elementární povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich vývoji, rozmanitosti, proměnách a jejich ochraně.

Naše planeta Země

Téma podporuje dětskou duševní pohodu, psychickou zdatnost a odolnost vůči vnějším vlivům. Podporuje dětskou zvědavost a upevňuje poznatky a dovednosti, předcházející čtení a psaní. Vytváří a prohlubuje elementární povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich vývoji, rozmanitosti, proměnách a jejich ochraně. Vytváří povědomí o existenci ostatních kultur a národností.

DÍTĚ A JEHO TĚLO	
Dílčí vzdělávací cíle	Očekávané výstupy
Upevňování zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu	<ul style="list-style-type: none"> - Znat základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem - Upevňovat péči o čistotu a zdraví, podporovat a rozvíjet význam aktivního pohybu - Zvládat ochranu osobního zdraví a bezpečí - Dovedou předcházet škodlivým podnětům, které by mohli ohrozit zdraví dítěte - Budou mít povědomí, kam se v případě nebezpečí či potřebné pomoci mají obrátit

Vzdělávací nabídka

- Příležitosti a činnosti směřující k prevenci úrazů, k prevenci nemoci, nezdravých návyků a závislostí.

DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA Jazyk a řeč	
Dílčí vzdělávací cíle	Očekávané výstupy
Osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)	<ul style="list-style-type: none"> - Sluchově rozliší začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech - Zvládnou sledovat očima zleva doprava - Budou schopny poznat některá písmena a číslice, popř. slova - Dokáží poznat napsané své jméno - Budou projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo
Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace	
Dílčí vzdělávací cíle	Očekávané výstupy
Rozvíjení a upevnění orientace v znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla) a vytvářet základy pro práci s informacemi	<ul style="list-style-type: none"> - Zvládnou postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí - Budou vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušenosti k učení - Dovedou se orientovat v základní číselné řadě a upevňovat znakové systémy - Dovedou nalézt nová řešení, nebo alternativní k běžným - Budou se aktivně zajímat o nové informace, obohacují jejich povědomí
Sebepojetí, city, vůle	
Dílčí vzdělávací cíle	Očekávané výstupy
Získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci	<ul style="list-style-type: none"> - Zvládnou vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnou se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech - Budou si uvědomovat své možnosti a limity (své silné a slabé stránky) - Zvládnou rozhodovat o svých činnostech - Budou respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti

Vzdělávací nabídka

- Samostatný slovní projev na určité téma.
- Grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel.
- Činnosti a příležitosti seznamující děti s různými sdělovacími prostředky.
- Smyslové hry, nejrůznější činnosti zaměřené na rozvoj a cvičení postřehu a vnímání, zrakové a sluchové paměti, koncentrace pozornosti.
- Hry a činnosti zaměřené ke cvičení různých forem paměti.

DÍTĚ A TEN DRUHÝ	
Dílčí vzdělávací cíle	Očekávané výstupy
Ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými	<ul style="list-style-type: none"> - Zvládnou se bránit projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování - Budou se chovat obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádají druhého o pomoc (pro sebe i jiné dítě) - Dokáží si uvědomovat svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je

Vzdělávací nabídka

- Činnosti zaměřené na poznávání sociálního prostředí, v němž dítě žije - rodina (funkce, členové).

DÍTĚ A SPOLEČNOST	
Dílčí vzdělávací cíle	Očekávané výstupy
Vytvoření a upevnění základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat	<ul style="list-style-type: none"> - Budou se vyjadřovat prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností - Budou vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně naslouchat, sledovat zájem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co se líbilo) - Zvládnou zachovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik

Vzdělávací nabídka

- Aktivitu přibližující dětem svět kultury a umění a umožňující mu poznat rozmanitost kultur (výtvarné, hudební, dramatické činnosti, kulturní akce, výstavy, divadla).
- Hry a praktické činnosti uvádějící dítě do světa lidí, jejich občanského života a práce (praktické ukázky z okolí dítěte, tematické hry seznamující dítě s různými druhy zaměstnání, řemesel, různými pracovními činnostmi).

DÍTĚ A SVĚT	
Dílčí vzdělávací cíle	Očekávané výstupy
Vytváření a upevnění elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji, proměnách a jejich ochraně	<ul style="list-style-type: none"> - Budou zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře) - Budou si uvědomovat nebezpečí, se kterým se můžou ve svém okolí setkat a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit - Budou se aktivně podílet na ochraně životního prostředí

Vzdělávací nabídka

- Práce s literárními texty, s obrazovým materiálem.
- Aktivitu zaměřené k získání praktické orientace v obci.
- Sledování událostí v obci, účast na akcích, které jsou pro děti zajímavé.
- Využívání přirozených podnětů a praktických ukázek v životě a okolí dítěte, k seznamování dítěte s elementárními ději srozumitelnými reáliemi o naší republice.
- Praktický nácvik bezpečného chování v některých situacích, které mohou nastat.

8. Způsob realizace vzdělávacího obsahu

Každá třída má vypracovaný Třídní vzdělávací program, jehož témata zapadají do jednotlivých tematických bloků ŠVP. Vzdělávání je uskutečňováno ve všech činnostech a situacích, které se v průběhu dne vyskytnou. Vzdělávací nabídka pro každý den je připravena tak, aby poměr mezi řízenými a spontánními činnostmi byl vyvážený. Časová realizace témat je v kompetenci učitelky. Učitelka současně sleduje, zda není opomíjena některá interakční oblast – biologická, psychologická, interpersonální, sociálně-kulturní, environmentální.

9. Adaptační program

Pro každé dítě je vstup do mateřské školy velká změna a je vhodné na tuto změnu dítě připravit. Každé dítě reaguje jinak, a proto je třeba individuálního přístupu. Na změnu nereaguje pouze dítě, ale velmi často i rodiče. Proto je třeba, aby se psychicky s touto skutečností vyrovnali a nepřenašeli nervozitu na dítě.

Již na schůzce, která následuje po přijímacím řízení, se s rodiči dohodneme na podrobnostech adaptace a poradíme:

- jak dítěti vstup usnadnit
- jak připravovat dítě na režim v mateřské škole
- jak by mělo probíhat ráno před příchodem do MŠ
- jakými dovednostmi v sebeobsluze dítě vybavit
- nabízíme rodičům po domluvě možnost účastnit se her v mateřské škole

a aklimatizovat se tak na prostředí mateřské školy

Adaptační program pro děti dvouleté:

Adaptace dítěte probíhá zpravidla 4 – 6 týdnů.

Je nevhodné, aby dvouleté dítě pobývalo v mateřské škole po celý den z těchto důvodů:

- nezralost dítěte, nadměrná zátěž – zvýšený hluk, rychlý pohyb celkové aktivity ve třídě
- nemocnost – každé onemocnění prodlužuje adaptační období, je potřeba přistoupit k opětovnému postupnému zvykání

Pro děti dvouleté doporučujeme:

- postupnou formu docházky – nejprve na hodinu, pak do oběda, následně se spaním
- **doporučujeme rodičům přihlížet k individuální adaptabilitě dítěte**
- na základě zkušeností učitelka reguluje v rámci adaptace dítěte přítomnost rodiče v prostorách mateřské školy
- v době adaptace je podstatná dostatečná komunikace mezi učitelkami a rodiči, jedině takhle lze předejít zbytečným problémům, komplikacím i nedorozuměním
- v době adaptace je nutné, aby rodiče zajistili dostatek náhradního oblečení, pro případ, že bude nutné dítě převléknout
- v souvislosti se zajištěním hygieny dítěte kupují jednorázové pleny rodiče těm dětem, které je potřebují
- adaptaci dítěte ohrožuje nepravidelnost docházky (jen některé dny v týdnu)
- v případě citové vazby umožňujeme dětem přinést si z domova oblíbenou hračku

Adaptační program pro děti od 3 let:

- při předání dítěte doporučujeme krátké rozloučení
- v případě citové vazby umožňujeme dětem přinést si z domova oblíbenou hračku na odpolední odpočinek
- doporučujeme z počátku omezit délku pobytu dítěte na co nejkratší dobu, je-li to možné
- rodičům nabízíme možnost spolupodílet se na řešení problémů

10 Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných

Dětem se speciálními vzdělávacími potřebami vytváříme podmínky pro optimální rozvoj ve spolupráci s rodiči, poskytujeme individuální péči na základě odborného vyšetření

a doporučení pracovníků školského poradenského zařízení.

Na základě pedagogické diagnostiky zpracovává mateřská škola pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami dítěte plán pedagogické podpory a poskytuje podpůrná opatření 1. stupně.

Plán pedagogické podpory je pravidelně vyhodnocován, a pokud k naplnění vzdělávacích potřeb dítěte nepostačuje poskytování podpůrných opatření prvního stupně, doporučí mateřská škola zákonným zástupcům využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení za účelem posouzení jeho speciálních vzdělávacích potřeb.

Podpůrná opatření druhého až pátého stupně poskytuje mateřská škola na základě doporučení školského poradenského zařízení a s informovaným souhlasem zákonného zástupce dítěte a zpracovaného individuálního vzdělávacího plánu.

Učitelky pro práci s dětmi využívají specifické pomůcky, sebevzdělávají se prostřednictvím odborné literatury zaměřené na danou problematiku, účastní se kurzů, školení, seminářů.

V současné době má mateřská škola zkušenosti s integrací dítěte s poruchou autistického spektra (PAS) a dětmi s ADHD.

Využíváme asistenta pedagoga, úzce spolupracujeme se školskými poradenskými zařízeními a se středisky pro ranou péči, jejichž prostřednictvím dětem se speciálními vzdělávacími potřebami a jejich zákonným zástupcům integraci nabízíme.

V rámci předškolního vzdělávání identifikujeme děti, jejichž vývoj je v některých oblastech akcelerovaný. Klíčové je identifikovat zejména ty děti, jimž prostředí nevytváří dostatek podnětů pro rozvoj jejich potenciálu. Následně pak jejich vývoj odpovídajícím způsobem stimulujeme. Akcelerovaný vývoj často vede k rozvoji zájmů odlišných od zájmů vrstevníků, což se může negativně promítat do vytváření a rozvoje sociálních vztahů, proto je důležité věnovat této oblasti náležitou pozornost tak, aby byly případné problémy zachyceny a řešeny hned na jejich počátku.

Mateřská škola vytváří podmínky pro děti nadané dle jejich individuálních možností následovně:

1. identifikujeme oblasti akcelerovaného vývoje:

- rozumové a praktické nadání (matematické, lingvistické, přírodovědné, technické...)
- umělecké a tvořivé nadání (taneční, hudební, výtvarné, dramatické...)
- pohybové a sportovní nadání (všeobecná pohybová příprava)

2. tvoříme, využíváme materiály a pomůcky obohacující aktivity dítěte

3. rozvíjíme a usměrňujeme vztahy s vrstevníky

4. pomáháme rodině s výchovným vedením nadaného dítěte

5. vzděláváme se v rámci DVPP

6. při zvažování předčasného nástupu do ZŠ připravujeme dítě k zápisu

Dítě, které vykazuje známky nadání, je podporováno speciálními vzdělávacími prostředky, jež rozvíjí potenciál dítěte. Ve škole vytváříme materiální, personální, organizační a tvůrčí podmínky pro stimulaci a rozvoj nadání a talentu. Uvědomujeme si, že nadané děti mají být vzdělávány v souladu se svými schopnostmi, dostávat úkoly a podněty, které odpovídají jejich rozumové úrovni a jejich nadání.

Důležitá je rovněž orientace v možnostech realizace zájmové činnosti a mimoškolních aktivit pro nadané. Doporučujeme rodičům vhodné typy pro rozvoj nadání ve volném čase.

11 Povinné předškolní vzdělávání

Povinné předškolní vzdělávání se řídí zákonem 561/2004 Sb. (školský zákon), § 34a v platném znění.

Povinné předškolní vzdělávání se vztahuje na státní občany České republiky, kteří pobývají na území České republiky déle než 90 dnů, a na občany jiného členského státu Evropské unie, kteří na území České republiky pobývají déle než 90 dnů. Dále se povinné předškolní vzdělávání vztahuje na jiné cizince, kteří jsou oprávněni pobývat na území České republiky trvale nebo přechodně po dobu delší než 90 dnů, a na účastníky řízení o udělení mezinárodní ochrany. Povinné předškolní vzdělávání se nevztahuje na děti s hlubokým mentálním postižením.

Předškolní vzdělávání **je povinné** od počátku školního roku, který následuje po dni, kdy dítě dosáhne pátého roku věku, do zahájení povinné školní docházky dítěte.

Zákonný zástupce dítěte je povinen přihlásit dítě k zápisu k předškolnímu vzdělávání

v kalendářním roce, ve kterém začíná povinnost předškolního vzdělávání dítěte.

Povinné předškolní vzdělávání má formu pravidelné denní docházky v pracovních dnech, a to v rozsahu stanoveném Školním řádem.

Povinnost předškolního vzdělávání není dána ve dnech, které připadají na období školních prázdnin v souladu s organizací školního roku v základních a středních školách.

Podmínky pro uvolňování dětí ze vzdělávání a omlouvání jejich neúčasti ve vzdělávání stanoví školní řád.

11.1 Jiný způsob povinného předškolního vzdělávání

- a) individuální vzdělávání dítěte, které se uskutečňuje bez pravidelné denní docházky dítěte do MŠ
- b) vzdělávání v přípravné třídě základní školy a ve třídě přípravného stupně základní školy speciální podle §47 a §48a) školského zákona
- c) vzdělávání v zahraniční škole na území ČR, ve které ministerstvo povolilo plnění povinné školní docházky dle § 38a) školského zákona

Rozhodne-li se zákonný zástupce vzdělávat dítě dle písmene a) oznámí písemně tuto skutečnost řediteli mateřské školy nejpozději 3 měsíce před počátkem školního roku, kterým začíná povinnost předškolního vzdělávání dítěte.

Oznámení o individuálním předškolním vzdělávání musí obsahovat:

a) jméno, popř. jména a příjmení, rodné číslo a místo trvalého pobytu dítěte, v případě cizince místo pobytu dítěte

b) uvedení období, ve kterém má být dítě individuálně vzděláváno

c) důvody pro individuální vzdělávání dítěte

Mateřská škola ověří v měsících listopad – prosinec daného školního roku úroveň osvojování očekávaných výstupů v jednotlivých oblastech a případně doporučí zákonnému zástupci další postup při vzdělávání.

Termín ověřování úrovně osvojování očekávaných výstupů stanovuje ředitel mateřské školy po dohodě se zákonným zástupcem.

Výdaje spojené s individuálním vzděláváním dítěte hradí zákonný zástupce dítěte, s výjimkou speciálních kompenzačních pomůcek podle §16, odst. 2 písmene d) školského zákona a výdajů na činnost mateřské školy, do níž bylo dítě přijato k předškolnímu vzdělávání.

11.2 Ukončení individuálního vzdělávání dítěte

Ředitel mateřské školy ukončí individuální vzdělávání dítěte, pokud zákonný zástupce dítěte nezajistil účast dítěte u ověření a to ani v náhradním termínu. Odvolání proti rozhodnutí ředitele mateřské školy o ukončení individuálního vzdělávání dítěte nemá odkladný účinek.

Po ukončení individuálního vzdělávání dítěte nelze dítě opětovně individuálně vzdělávat.

11.3 Vymezení vzdělávacích cílů a očekávaných výstupů

Mateřská škola vymezuje vzdělávací cíle a očekávané výstupy v rámci povinného předškolního vzdělávání v souladu s Desaterem pro rodiče dětí předškolního věku vydaném MŠMT, která jsou zároveň doporučením (osnovou) pro individuální předškolní vzdělávání:

Vzdělávací cíle:

- osvojování si schopností ovládat své tělo, být samostatný v sebeobsluze
- vedení dítěte k citové samostatnosti a schopnosti kontrolovat a řídit své chování
- prohlubování u dítěte přiměřené jazykové, řečové a komunikační dovednosti
- rozvíjení koordinace ruky a oka, jemné motoriky a pravolevé orientace
- rozvíjení sluchové percepce
- rozvíjení logického myšlení, myšlenkových operací a orientace v elementárních matematických pojmech
- vedení dítěte ke schopnosti udržet záměrnou pozornost a ke schopnosti záměrně si zapamatovat a vědomě se učit
- rozvíjení u dítěte přiměřené sociální samostatnosti, sociální vnímavosti, schopnosti soužití s vrstevníky ve skupině
- vedení dítěte k projevům tvořivosti a uvědomění si kulturních hodnot
- rozvíjení schopnosti orientovat se ve svém prostředí, v okolním světě a i v praktickém životě

Očekávané výstupy:

□ pohybuje se koordinovaně, je přiměřeně obratné a zdatné (např. hází a chytá míč, udrží rovnováhu na jedné noze, běhá, skáče, v běžném prostředí se pohybuje bezpečně); svlékne se, oblékne i obuje se (zapne a rozepne zip i malé knoflíky, zaváže si tkaničky, oblékne si čepici, rukavice); je samostatné při jídle (používá správně příbor, nalije si nápoj, stoluje čistě, používá ubrousek); zvládá samostatně osobní hygienu (používá kapesník, umí se vysmrkat, umyje a osuší si ruce, použije toaletní papír, použije splachovací zařízení, uklidí po sobě); zvládá drobné úklidové práce (posbírá a uklidí předměty a pomůcky na určené místo, připraví další pomůcky, srovná hračky); postará se o své věci (udržuje v nich pořádek)

□ zvládá odloučení od rodičů; vystupuje samostatně, má svůj názor, vyjadřuje souhlas i nesouhlas; projevuje se jako emočně stálé, bez výrazných výkyvů v náladách; ovládá se a kontroluje (reaguje přiměřeně na drobný neúspěch, dovede odložit přání na pozdější dobu, dovede se přizpůsobit konkrétní činnosti či situaci); je si vědomé zodpovědnosti za své chování; dodržuje dohodnutá pravidla

□ vyslovuje správně všechny hlásky (i sykavky, rotacismy, měkčení); mluví ve větách, dovede vyprávět příběh, popsat situaci apod.; mluví většinou gramaticky správně (tj. užívá správně rodu, čísla, času, tvarů, slov, předložek aj.); rozumí většině slov a výrazů běžně užívaných v jeho prostředí; má přiměřenou slovní zásobu, umí pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno; přirozeně a srozumitelně hovoří s dětmi i dospělými, vede rozhovor a respektuje jeho pravidla; pokouší se napsat hůlkovým písmem své jméno (označí si výkres značkou nebo písmenem); používá přirozeně neverbální komunikaci (gesta, mimiku, řeč těla, aj.); spolupracuje ve skupině

□ je zručné při zacházení s předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami a nástroji (pracuje se stavebnicemi, modeluje, stříhá, kreslí, maluje, skládá papír, vytrhává, nalepuje, správně otáčí listy v knize apod.); zvládá manipulační činnosti s drobnějšími předměty (korálky, drobné stavební prvky apod.); tužku drží správně, tj. dvěma prsty třetí podložený, s uvolněným zápěstím; vede stopu tužky, tahy jsou při kreslení plynulé, (obkresluje, vybarvuje, v kresbě přibývají detaily i vyjádření pohybu); umí napodobit základní geometrické obrazce (čtverec, kruh, trojúhelník, obdélník), různé tvary, (popř. písmena); rozlišuje pravou a levou stranu, pravou i levou ruku (může chybovat); řadí zpravidla prvky zleva doprava, používá pravou či levou ruku při kreslení či v jiných činnostech, kde se preference ruky uplatňuje (je zpravidla zřejmé, zda je dítě pravák či levák)

□ rozlišuje a porovnává podstatné znaky a vlastnosti předmětů (barvy, velikost, tvary, materiál, figuru a pozadí), nachází jejich společné a rozdílné znaky; složí slovo

z několika slyšených slabik a obrázků z několika tvarů; rozlišuje zvuky (běžných předmětů a akustických situací i zvuky jednoduchých hudebních nástrojů); rozpozná rozdíly mezi hláskami (měkké a tvrdé, krátké a dlouhé); sluchově rozloží slovo na slabiky (vytleskává slabiky ve slově); najde rozdíly na dvou obrazcích, doplní detaily; rozlišuje jednoduché obrazné symboly a značky i jednoduché symboly a znaky s abstraktní podobou (písmena, číslice, základní dopravní značky, piktogramy); postřehne změny ve svém okolí, na obrázku (co je nového, co chybí); reaguje správně na světelné a akustické signály

□ má představu o čísle (ukazuje na prstech či předmětech počet, počítá na prstech, umí počítat po jedné, chápe, že číslovka vyjadřuje počet); orientuje se v elementárních počtech (vyjmenuje číselnou řadu a spočítá počet prvků minimálně v rozsahu do pěti, deseti); porovnává počet dvou málopočetných souborů, tj. v rozsahu do pěti prvků (pozná rozdíl a určí o kolik je jeden větší či menší); rozpozná základní geometrické tvary (kruh, čtverec, trojúhelník atd.); rozlišuje a porovnává vlastnosti předmětů; třídí, seskupuje a přiřazuje předměty dle daného kritéria (korálky do skupin podle barvy, tvaru, velikosti); přemýšlí, vede jednoduché úvahy,

komentuje, co dělá („přemýšlí nahlas“); chápe jednoduché vztahy a souvislosti, řeší jednoduché problémy a situace, slovní příklady, úlohy, hádanky, rébusy, labyrinty; rozumí časoprostorovým pojmům (např. nad, pod, dole, nahoře, uvnitř a vně, dříve, později, včera, dnes), pojmům označujícím velikost, hmotnost (např. dlouhý, krátký, malý, velký, těžký, lehký)

- soustředí pozornost na činnosti po určitou dobu (cca 10 - 15 min.); „nechá“ se získat pro záměrné učení (dokáže se soustředit i na ty činnosti, které nejsou pro něj aktuálně zajímavé); záměrně si zapamatuje, co prožilo, vidělo, slyšelo, je schopno si toto po přiměřené době vybavit a reprodukovat, částečně i zhodnotit; pamatuje si říkadla, básničky, písničky; přijme úkol či povinnost, zadaným činnostem se věnuje soustředěně, neodbíhá k jiným, dokáže vyvinout úsilí a dokončit je; postupuje podle pokynů; pracuje samostatně
- uplatňuje základní společenská pravidla (pozdrav, umí požádat, poděkovat, omluvit se); navazuje kontakty s dítětem i dospělými, komunikuje s nimi zpravidla bez problémů, s dětmi, ke kterým pociťuje náklonnost, se kamarádí; nebojí se odloučit na určitou dobu od svých blízkých; je ve hře partnerem (vyhledává partnera pro hru, v zájmu hry se domlouvá, rozděluje a mění si role); zapojí se do práce ve skupině, při společných činnostech spolupracuje, přizpůsobuje se názorům a rozhodnutí skupiny; vyjednává a dohodne se, vyslovuje a obhajuje svůj názor; ve skupině (v rodině) dodržuje daná a pochopená pravidla, pokud jsou dány pokyny, je srozuměno se jimi řídit; k ostatním dětem se chová přátelsky, citlivě a ohleduplně (dělí se o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělí si úlohy, všímá si, co si druhý přeje); je schopno brát ohled na druhé (dokáže se dohodnout, počkat, vystřídat se, pomoci mladším)
- pozorně poslouchá či sleduje se zájmem literární, filmové, dramatické či hudební představení; zaujme jej výstava obrázků, loutek, fotografií, návštěva zoologické či botanické zahrady, statku, farmy apod.; je schopno se zúčastnit dětských kulturních programů, zábavných akcí, slavností, sportovních akcí; svoje zážitky komentuje, vypráví, co vidělo, slyšelo, dokáže říci, co bylo zajímavé, co jej zaujalo, co bylo správné, co ne; zajímá se o knihy, zná mnoho pohádek a příběhů, má své oblíbené hrdiny; zná celou řadu písní, básní a říkadel; zpívá jednoduché písně, rozlišuje

a dodržuje rytmus (např. vytleskávání, na bubínku); vytváří, modeluje, kreslí, maluje, stříhá, lepí, vytrhává, sestavuje, vyrábí; hraje tvořivé a námětové hry (např. na školu, na rodinu, na cestování, na lékaře), dokáže hrát krátkou divadelní roli

- vyzná se ve svém prostředí (doma, ve škole), spolehlivě se orientuje v blízkém okolí (ví, kde bydlí, kam chodí do školky, kde jsou obchody, hřiště, kam se obrátit když je v nouzi apod.); zvládá běžné praktické činnosti a situace, s nimiž se pravidelně setkává (např. dovede vyřídit drobný vzkaz, nakoupit a zaplatit v obchodě, říci si o to, co potřebuje, ptá se na to, čemu nerozumí, umí telefonovat, dbá o pořádek a čistotu, samostatně se obslouží, zvládá drobné úklidové práce, je schopno se starat o rostliny či drobná domácí zvířata); ví, jak se má chovat (např. doma, v mateřské škole, na veřejnosti, u lékaře, v divadle, v obchodě, na chodníku, na ulici, při setkání s cizími a neznámými lidmi) a snaží se to dodržovat; má poznatky ze světa přírody živé i neživé, lidí, kultury, techniky v rozsahu jeho praktických zkušeností (např. orientuje se v tělesném schématu, umí pojmenovat jeho části i některé orgány, rozlišuje pohlaví, ví, kdo jsou členové rodiny a čím se zabývají, rozlišuje různá povolání, pomůcky, nástroje, ví, k čemu jsou peníze, zná jména některých rostlin, stromů, zvířat a dalších živých tvorů, orientuje se v dopravních prostředcích, zná některé technické přístroje), rozumí běžným okolnostem, dějům, jevům, situacím, s nimiž se bezprostředně setkává (např. počasí a jeho změny, proměny ročních období, látky a jejich vlastnosti, cestování, životní prostředí a jeho ochrana, nakládání s odpady)

Další doporučení pro individuální vzdělávání:

- zvládá odloučení od rodičů – *pobyt v jiném než rodinném prostředí bez přítomnosti rodičů (hlídání příbuznými, přáteli, pobyt v dětských centrech...)*
- dodržuje dohodnutá pravidla – *doporučujeme stanovit dítěti jasná, srozumitelná a věku přiměřená pravidla („mantinely“), a tato pravidla důsledně dodržovat*
- má přiměřenou slovní zásobu, umí pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno, vyslovuje správně všechny hlásky (i sykavky, rotacismy, měkčení), mluví ve větách, dovede vyprávět příběh, popsat situaci apod., mluví většinou gramaticky správně (tj. užívá správně rodu, čísla, času, tvarů, slov, předložek aj.), rozumí většině slov a výrazů běžně užívaných v jeho prostředí, přirozeně a srozumitelně hovoří s dětmi i dospělými, vede rozhovor, a respektuje jeho pravidla - *doporučujeme čtení pohádkových knih, rozbor textů, rozhovory na různá témata, prohlížení a komentování encyklopedií, říkanky, básničky, hádanky, malované čtení, využívání běžných situací k rozhovorům, komentovat přirozené činnosti apod.; nedoporučujeme počítačové hry, dlouhodobé bezúčelné sledování televize*
- dítě je schopné rozlišit zvukové vjemy - *využití PC programů pro předškoláky, využití zvukových záznamů, pracovních listů (Bednářová, Šmardová)*
- záměrně si zapamatuje, co prožilo, vidělo, slyšelo, je schopno si toto po přiměřené době vybavit a reprodukovat, částečně i zhodnotit - *před večerním usnutím zhodnotit s dítětem celý den*
- přijme úkol či povinnost, zadaným činnostem se věnuje soustředěně, neodbíhá k jiným, dokáže vyvinout úsilí a dokončit je - *zadávat drobné úkoly a vést je k tomu, že má za splnění úkolu určitou zodpovědnost*
- pozorně poslouchá či sleduje se zájmem literární, filmové, dramatické či hudební představení – *navštěvovat vhodná dětská divadelní představení*

11.4 Doporučené zdroje pro výchovně vzdělávací práci

webové stránky:

www.predskolaci.cz

www.kapesnicek.cz – složitější úkoly, pro děti nadané

www.amosek.cz

www.krokotak.com

www.logopedonline.cz

www.detskestranky.cz

www.logopedie.unas.cz

www.napadydoskolky.blogspot.cz

www.onlineomalovanky.cz

www.rvp.cz

www.decko.ceskatelevize.cz/sikulkove

www.vesela-chaloupka.cz

www.minibazar.cz

www.prosisu.blogspot.cz

www.casopis-predskolak.cz

časopisy:

Předškolák

Pastelka

Sluníčko

Méd'a Pusík

Dráček

Mateřídouška

pracovní listy a knihy:

Šimonovy pracovní listy

Hráškovy úkoly pro předškoláky - Taťána Vargová

Mluv se mnou - pracovní listy pro rozvoj dětské řeči - Kateřina Slezáková

Kuliferda - Gošová Věra

- Písmenkové pohádky - knížka pro prvňáky a předškoláky; Bešťáková Eva, Ježková Dagmar
- Šikovný předškolák - příprava na zápis
- Velká obrázková knížka pro malé děti - Bohumil Říha, Milena Lukešová
- Rozvoj rozumových schopností u dětí v MŠ - Fořtíková Jitka (pro pedagogy a rodiče)
- Obrázkové čtení – O sluníčku, zvířátkách a noci tajemné - Alena Schejbalová, Vendula Hegerová
- Veselé hry s malými dětmi - Jana Hanšpachová
- Jak pes Logopes připravoval děti na psaní - Ivana Novotná

Tyto programy nejsou realizovány samostatně a odtrženě, ale jejich cíle jsou naplňovány průběžně po celý rok, program adaptační je realizován podle aktuálních potřeb dětí a rodičů.